

GAUTENGSE DEPARTEMENT VAN ONDERWYS

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS ADDISIONELE TAAL HG
(Tweede Vraestel: Letterkunde)

Moontlike Antwoorde Maart 2006

AFDELING AROMAN: *KRINGE IN 'N BOS* – Dalene Matthee**VRAAG 1**

- 1.1.1 C
- 1.1.2 D
- 1.1.3 A
- 1.1.4 G
- 1.1.5 B
- 1.1.6 H
- 1.1.7 J
- 1.1.8 F
- 1.1.9 E
- 1.1.10 I

[10]

EN

- 1.2
- 1.2.1 B Hulle werk sewe dae per week.
- 1.2.2 C Jozef het dit jare later verkoop.
- 1.2.3 B Hy was net so regverdig soos Mister Page.
- 1.2.4 D Hy besluit om saam met Saul te gaan goud uitwas.
- 1.2.5 A Saul moes sê dat hy olifante kom bestudeer.
- 1.2.6 C Saul gebruik dit om sy kos in te kook.
- 1.2.7 D Sy het nooit verlief geraak op Saul nie.
- 1.2.8 C Hy het nooit weer aan sy pa en broers gedink nie.
- 1.2.9 B MacDonald wou hê dat al die houtkappers moes goud delf.
- 1.2.10 B Sonder hom is die olifante hulpeloos.

- 1.2.11 B Hy wil Saul nie toelaat om te leer om meubels te maak nie.
- 1.2.12 C Hy het die geweer gekry toe Prins Alfred 'n olifant kom skiet het.
- 1.2.13 C Sy het Knysnadorp gereeld besoek.
- 1.2.14 B Hy kon 'n olifant perfek op sy mondfluitjie naboots.
- 1.2.15 D Crompton het nog 'n hotel saam met Alfred Conway gekoop. **[15]**
- 1.3
- 1.3.1 Hy wil goud uitwas in die rivier. (1)
- 1.3.2 Patterson (1)
- 1.4 'n Olifant se trompetter namaak om delwers uit die Bos te jaag / weg van sy plek te hou. (1)
- 1.5 By Arend Botha (1)
- 1.6 Hy kon mondfluitjie besonder goed speel (1)
- [5]**

EN

- 1.7
- 1.7.1 Goud
- 1.7.2 Miss Keyter
- 1.7.3 Swellendam
- 1.7.4 Meubels
- 1.7.5 Erf
- 1.7.6 Joram, Jozef se seun
- 1.7.7 Freek Terblans
- 1.7.8 Vier
- 1.7.9 Thompson
- 1.7.10 Stopforth **[10]**
- [40]**

VRAAG 1.1 – 1.7.10 = 40÷2=[20]

EN

1.8	Veertien	
1.9	Wonderbaarlik	
1.10	Wild Woodcutters	
1.11	MacDonald / Kate se pa	
1.12		
1.12.1	Twee jaar	
1.12.2	Kate	
1.13	Kaap	
1.14	Oupoot	
1.15	Mens	[10]
1.16	“All woodcutters are wild and so are their children.”	(1)
1.17	“Ons sê ons vee dit dood.”	(1)
1.18	lieg	(1)
1.19	jare	(1)
1.20	Die Bos	(1)
1.21.1	stol	
1.21.2	ewigheid	(2)
1.22	David Copperfield	(1)
1.23	Kate het vir Saul Engels leer lees.	(1)
1.24	Patterson se pan	(1)
		[10]
	TOTAAL VIR AFDELING A:	[40]

EN / OF

AFDELING B
POËSIE

- Beantwoord AL die vrae in Afdeling B.
- Beantwoord elke GEDIG op 'n NUWE bladsy.

VRAAG 2
Melkkantien – E. Eybers

2.1	rooi	(1)
2.2	opgetooi	(1)
2.3	A – styf vashou	(1)
2.4	stroef	(1)
2.5	B – anders en alleen	(1)
2.6	vir soveel powerheid is daar geen troos	(1)
2.7	Dit is vol	(1)
2.8		
2.8.1	A – verrineweer deur werk	
2.8.2	C – vol plooië	
2.8.3	B – met die hande wys	(3)
		[10]

EN

VRAAG 3
Eksamen en Sprokie vir 'n stadskind

3.1		
3.1.1	se Klimatologie	(1)
3.1.2	die lêboor van die wyfiesprinkaan / van die miëlieboorwurm	(1)
3.1.3	as Franse Revolusies bloedloos stol	(1)
3.2	bang verwilderd	(2)
3.3	lêboor	(1)
3.4	dop	(1)
3.5	C – hamerslae	(1)
3.6	voltooing	(1)

3.7	slaap	(1) [10]
EN		
3.8	stof / roet / rook (enige EEN)	(1)
3.9	reënboog / neonboog	(1)
3.10		
3.10.1	swart riviere	(1)
3.10.2	krans van beton	(1)
3.11	tienduisend ure	(1)
3.12	dalk	(1)
3.13	ou-ou	(1)
3.14	dis met ou kettings gebind	(1)
3.15	Die stad	(1) [10]

EN**VRAAG 4****Die Dans van die Reën – E.N. Marais**

4.1	Die Suster	(1)
4.2	wink	(1)
4.3	grootwild / kleinvolk / winde / inwoners van die Kalahari (enige DRIE)	(3)
4.4	blink / skitter / wink (enige TWEE)	(2)
4.5	jaag	(1)
4.6	reëndruppels wat val / donderweer	(1)
4.7	Blydskap / gelukkig / bly	(1)
4.8	vuurpluim	(1)
4.9	karos	(1)
4.10	armbande, krale, koperringe	(3)
4.11	son en wind	(2)

- 4.12 vaal (1)
- 4.13 Onwaar. Sy is skaam / skelm / skugter (2)

VRAAG 4.1 – 4.1.3 = 20÷2=[10]

TOTAAL VIR AFDELING B: [40]

AFDELING C

KORTVERHALE: *KINDERS VAN DIE AARDE* – Charles Fryer

VRAAG 5 ALGEMENE VRAAG

- 5.1
- 5.1.1 Rooikoos Willemse is soek (1)
- 5.1.2 Rooikoos (Willemse) (1)
- 5.1.3 Rooikoos se tuisspan / dorpspan en Barrydale (2)
- 5.1.4 Rooi hare(½) en 'n baard (½) (1)
- 5.1.5 Swart hare (½) en sy baard is afgeskeer (½) (1)
- 5.1.6 Te veel gedrink / alkohol (1)
- 5.1.7 Onwaar. Hy het dit uitgedrink / verloor / hy bly in die hotel (2)
- 5.1.8 Niemand nie / gelykop
- VRAAG 5.1.1 – 5.1.8 = 10÷2=[5]
- 5.2
- 5.2.1 Storm op die berg (1)
- 5.2.2 A. Jaco
B. September(vakansie)
C. Hexrivier-gebied (3)
- 5.2.3 Jaco moet die leiding neem / verantwoordelik wees (1)
- 5.2.4 C - Sentinelkamp (1)
- 5.2.5 Stellenbosch (1)
- 5.2.6 Buiteland / oorsee / Switzerland (1)
- 5.2.7 Onwaar. Sy sien hom as 'n vriend / 'n beste maat (2)
- 5.2.8 ♣ Sy het saam met Jaco gestap om water te gaan haal
♣ Sy het lang gesprekke met Jaco gevoer
♣ Sy het soms sy rugsak help inpak (3)

- 5.2.9 Jaco hou Christien se hand vas (1)
- 5.2.10 Onwaar. Hy was die held van die verhaal. (2)
[16]

- 5.3
5.3.1 Die ooreenkoms (1)

- 5.4
5.4.1 My broer se kraai (1)

- 5.4.2 Die verteller het aan sy broer voorgestel om 'n papegaai te kry in die plek van 'n kraai / die kraai was ongelukkig en hy wou hê sy broer moes hom vrylaat en 'n ander troeteldier kry. (2)
[4]

- 5.5
5.5.1 Die Wedloop

	VERLEDE JAAR	HIERDIE JAAR
5.6	5.6.1 Vis (Pieterse)	
	5.6.2 Salmon (Steenkamp)	
	5.6.3 Blinkklip	Noordburg
	5.6.4 Onder 13	Onder 14

(6)

- 5.6.5 Blinkklip (1)
- 5.6.6 Die ander skool was in die laaste aflos gediskwalifiseer (1)
- 5.6.7 Hulle het vriende geword / was eerlik teenoor mekaar (1)
VRAAG 5.5 – 5.6.3 10÷2=[5]

- 5.7
5.7.1 E – Donkerkopkêreltjie met bakbene
5.7.2 H – Die broer se troeteldier
5.7.3 L – Wewenaar
5.7.4 A – Hy sien altyd die positiewe kant van die lewe
5.7.5 J – Die mees ervare klimmer gly en word beseer
5.7.6 K – Skoonmaker
5.7.7 C – Twee mans in hulle vroeë sewentigs
5.7.8 B – Na daardie insident was hy nooit weer dronk nie
5.7.9 D – Vis se afrigter
5.7.10 G – Die meeste stories in hierdie geweste is wáár

VRAAG 5.7.1 – 5.7.10 = 10÷2=[5]

EN

VRAAG 6

**DIE OORENKOMS (Dalene Matthee), MY BROER SE KRAAI (Chris Barnard) en
'N MAN KOM TUIS – (Chris Barnard)**

6.1		
6.1.1	Rusoord	(1)
6.1.2	broers	(1)
6.1.3	motor	(1)
6.2	Hy wou self aan die stukkende plekke smeer / hy wou die kraai teen sy wang druk.	(1)
6.3	Sy eie broer / die verteller	(1)
6.4	Woensdag	(1)
6.5		
6.5.1	Gouws	(1)
6.5.2	Wilgerspruit	(1)
6.5.3	Skurweberg	(1)
6.5.4	maand	

VRAAG 6.1 – 6.5.4 = 10÷2=[5]

TOTAAL VIR AFDELING C: [40]

EN / OF

AFDELING D

ROMAN: GOOI HOM IN DIE SLOOT – Roelf van Rensburg

VRAAG 7

7.1		
7.1.1	Wat het Casper aangevang	(1)
7.1.2	Hy sê Casper verdien 'n medalje vir korrekte optrede en hy is 'n seun om op trots te wees.	(2)
7.1.3	Hy sê hy was so besig om 'n nuwe ma vir Casper te soek, dat hy vergeet het Casper het sy pa ook soms nodig.	(1)
7.1.4	Tom lê sy arm om sy seun se skouer en druk Casper se kop teen hom vas en voetel deur sy hare met sy vingers.	(2)
7.1.5	Mnr. Uys / hoof	(1)

- 7.1.6 Dr. Melt Welthagen (1)
- 7.1.7 Hy wil sy seun beskerm en ook sy goeie naam. (1)
- 7.1.8 Nee. Meneer Uys sê sy is 'n knap leerling en die skool wil haar nie graag verloor nie. (2)
- 7.1.9 Om haar ma te beskerm en sy wou nie haar ma se loopbaan skade aandoen nie. (2)
- 7.1.10 Dagga-sigarette (1)
- 7.1.11 Dit het uit Braam se sak geval toe die motor hom raakgery het. (1)
- 7.1.12 In die skool se brandkluis bewaar as bewys (2)
- 7.1.13 Hy sê hy wou die kinders in die sloot gooi, maar Wessel het dadelik geweet dat hulle die kinders moet help. (2)
- 7.1.14 Wessel Lategan (1)
- 7.1.15 Hy is kwaad en beskuldig al die ander kinders. (2)
- 7.1.16 Hy het 'n maagsweer. (1)
- 7.1.17 Casper (1)
- 7.1.18 Hy was altyd 'n goeie seun en die skool het hom nodig. (2)
- 7.1.19 Hy sê hulle sal die lewe vir Braam hel maak as hy terugkom skool toe. (2)
- 7.1.20 Hy sê jy wil so af en toe konfyt op jou brood smeer. (1)
- 7.1.21 (a) sloot
(b) help (2)
- 7.1.22 Madeline, omdat sy die waarheid vertel het. (2)
- [35]**
- 7.2
- 7.2.1 D – Kroondal
- 7.2.2. A – Swartgrond
- 7.2.3 B – Doringspruit
- 7.2.4 E – Durban
- 7.2.5 C – Pretoria (5)
- [5]**

VANAF VRAAG 7.1 – 7.2 = 40÷2=[20]

7.3		
7.3.1	Dat Casper 'n beursie vol geld gesteel het EN dat Casper hom (Bertrand) gesoebat het om hom nie kantoor toe te vat nie.	(2)
7.3.2	Bertrand	(1)
7.3.3	Die hoofseun / Marius Schneider	(1)
7.3.4	Na mnr. Uys se kantoor toe	(1)
7.3.5	Hy sê Casper het hom geslaan en hy moes homself verdedig.	(1)
7.3.6	Nee. Hy het 'n leuen oor Casper en die beursie-episode ook vertel.	(2)
7.3.7	Hy sê dit is nie lekker om van <u>diefstal beskuldig</u> te word nie.	(1)
7.3.8	B – Mnr. Uys het hom met 'n rottang geslaan.	(1)
7.3.9	Hy het sy Wiskundetoets gedruip EN hy doen nie sy Engelse huiswerk vir mev. Snyman se klas nie.	(2)
7.3.10	'n Mediese dokter / 'n Sjirurg	(1)
7.3.11		
7.3.11.1	motor	
7.3.11.2	fiets	(2)
7.3.12	Krieket	(1)
7.3.13	Atletiek	(1)
		[18]
7.4	B – stadsmens is	(1)
7.5	Sersant Hamman	(1)
		[2]

TOTAAL VIR AFDELING D: [40]

TOTAAL: 80